

Υπηρεσία Τύπου
και Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 91/19
Λουξεμβούργο, 10 Ιουλίου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-163/18
ΗQ κ.λπ. κατά Aegean Airlines

Οι επιβάτες οι οποίοι έχουν δικαίωμα να στραφούν κατά του διοργανωτή του ταξιδιού τους προκειμένου να τους επιστραφεί το αντίτιμο των αεροπορικών εισιτηρίων δεν μπορούν να αξιώσουν επιστροφή των χρημάτων τους και από τον αερομεταφορέα

Μια τέτοια σώρευση θα ήταν ικανή να οδηγήσει σε αδικαιολόγητη υπερπροστασία των επιβατών εις βάρος του αερομεταφορέα

Στις 19 Μαρτίου 2015, τρία άτομα πραγματοποίησαν στην Hellas Travel, ταξιδιωτικό πρακτορείο εγκατεστημένο στις Κάτω Χώρες, κράτηση πτήσεων μετ' επιστροφής μεταξύ Eelde (Κάτω Χώρες) και Κέρκυρας (Ελλάδα). Οι πτήσεις αυτές αποτελούσαν μέρος «οργανωμένου ταξιδιού» το αντίτιμο του οποίου καταβλήθηκε στην Hellas Travel.

Οι πτήσεις θα εκτελούνταν από την Aegean Airlines, εταιρία εγκατεστημένη στην Ελλάδα, η οποία είχε συνάψει προς τούτο σύμβαση με την G.S. Charter Aviation Services, εταιρία εγκατεστημένη στην Κύπρο: η Aegean Airlines έθετε στη διάθεση της G.S. Aviation Services ορισμένο αριθμό θέσεων έναντι ναύλου. Η G.S. Charter μεταπώλησε τις θέσεις αυτές κατόπιν σε τρίτους, μεταξύ των οποίων και στην Hellas Travel.

Ωστόσο, λίγες μέρες πριν από τη συμφωνηθείσα ημερομηνία αναχώρησης, η Hellas Travel ανακοίνωσε στους τρεις ταξιδιώτες ότι το ταξίδι τους ματαιωνόταν. Ειδικότερα, η Aegean Airlines, λόγω της αδυναμίας να λάβει το προσυμφωνηθέν με την Hellas Travel τμήμα, είχε αποφασίσει να παύσει να εκτελεί πτήσεις από και προς την Κέρκυρα. Στις 3 Αυγούστου 2016, η Hellas Travel κηρύχθηκε σε πτώχευση. Δεν επέστρεψε στους τρεις ταξιδιώτες το αντίτιμο των αεροπορικών εισιτηρίων.

Οι ως άνω ταξιδιώτες άσκησαν αγωγή ενώπιον του Rechtbank Noord-Nederland (πρωτοδικείου Noord-Nederland, Κάτω Χώρες), το οποίο υποχρέωσε την Aegean Airlines να τους καταβάλει, βάσει του κανονισμού 261/2004 για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών¹, κατ' αποκοπήν αποζημίωση για τη ματαίωση της πτήσης τους.

Αντιθέτως, το ως άνω δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί του αιτήματός τους να τους επιστραφεί το αντίτιμο των αεροπορικών εισιτηρίων. Για το ζήτημα αυτό το εν λόγω δικαστήριο υπέβαλε ερώτημα στο Δικαστήριο. Ζητεί να διευκρινιστεί αν επιβάτης ο οποίος, δυνάμει της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια², μπορεί να στραφεί κατά του διοργανωτή του ταξιδιού του προκειμένου να του επιστραφεί το αντίτιμο του αεροπορικού εισιτηρίου μπορεί να ζητήσει, επί τη βάσει του κανονισμού, την επιστροφή του αντιτίμου του εισιτηρίου από τον αερομεταφορέα.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο τονίζει ότι το δικαίωμα επιστροφής χρημάτων που γεννάται δυνάμει της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια αρκεί για να αποκλείσει τη δυνατότητα

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ 2004, L 46, σ. 1).

² Οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1990, για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις (ΕΕ 1990, L 158, σ. 59).

ενός επιβάτη, του οποίου η πτήση αποτελεί μέρος οργανωμένου ταξιδιού, να αξιώσει από τον πραγματικό αερομεταφορέα την επιστροφή του αντιτίμου του εισιτηρίου δυνάμει του κανονισμού.

Το Δικαστήριο εκτιμά, ειδικότερα, ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν θέλησε μεν να αποκλείσει εντελώς από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού τους επιβάτες των οποίων η πτήση αποτελεί μέρος οργανωμένου ταξιδιού, πλην όμως θέλησε να διατηρήσει για τους επιβάτες αυτούς τα αποτελέσματα του συστήματος το οποίο είχε θεσπιστεί προηγουμένως βάσει της οδηγίας για τα οργανωμένα ταξίδια και το οποίο κρίθηκε επαρκώς προστατευτικό.

Συνεπώς, οι αξιώσεις επιστροφής του αντιτίμου του εισιτηρίου βάσει του κανονισμού και βάσει της οδηγίας δεν μπορούν να σωρευθούν. Μια τέτοια σώρευση θα ήταν ικανή να οδηγήσει σε αδικαιολόγητη υπερπροστασία του ενδιαφερόμενου επιβάτη, εις βάρος του πραγματικού αερομεταφορέα, ο οποίος θα διέτρεχε ειδικότερα τον κίνδυνο να υποχρεωθεί να αναλάβει μέρος της ευθύνης την οποία υπέχει ο διοργανωτής ταξιδιών.

Το συμπέρασμα αυτό επιβάλλεται επίσης στην περίπτωση που ο διοργανωτής ταξιδιών δεν είναι από οικονομικής απόψεως σε θέση να επιστρέψει το αντίτιμο του εισιτηρίου και δεν έχει λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει την επιστροφή αυτή. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο τονίζει ότι η οδηγία προβλέπει ιδίως ότι ο διοργανωτής ταξιδιών πρέπει να αποδεικνύει ότι διαθέτει επαρκείς εγγυήσεις κατάλληλες να εξασφαλίσουν, σε περίπτωση αφερεγγυότητας ή πτώχευσης, την επιστροφή των καταβληθέντων. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει εξάλλου τη νομολογία του κατά την οποία μια εθνική ρύθμιση μεταφέρει ορθώς στο εσωτερικό δίκαιο τις υποχρεώσεις από την οδηγία μόνον εάν έχει ως αποτέλεσμα να εγγυάται πράγματι στους επιβάτες, σε περίπτωση αφερεγγυότητας του διοργανωτή ταξιδιών, την επιστροφή του συνόλου των καταβληθέντων. Σε αντίθετη περίπτωση, ο ενδιαφερόμενος ταξιδιώτης έχει εν πάση περιπτώσει τη δυνατότητα να ασκήσει κατά του οικείου κράτους μέλους αγωγή αποζημιώσεως για τις ζημιές που υφίσταται λόγω παραβάσεως του δικαίου της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582